

УДК 7.012:687.01:76.021

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФОРМУВАННІ КУРСУ ХУДОЖНЬОЇ ПІДГОТОВКИ В ДИЗАЙНІ

СМАЖЕНКО Володимир¹, БАТРАК Вадим²,
ШАПОВАЛ Анатолій³, Рожин Наталія⁴

^{1,2,3} Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

⁴ Бірмінгем Сіті університет, Великобританія

batrak.vs@knutd.com.ua

Дослідження пропонує узагальнені моделі для навчально-практичного курсу, окремих положень і структурних частин. Інтерпретуються можливості практичного використання, класифікації принципів цифрової візуалізації на базі комп'ютерної графіки та фотомистецтва, як експериментальної методики отримання нових композиційних, колористичних і образних рішень в дизайн-проектванні. Досліджена та обґрунтована основна методична послідовність виконання графічних операцій по формуванню образно-зображувального ряду та випадкових асоціативних зв'язків на задану тематику.

Ключові слова: дослідження, цифрова візуалізація, реальність, дидактична цінність.

ВСТУП

Методика навчання комп'ютерній графіці ґрунтується на реалізації нормативної функції дидактики – науковості, наочності, творчої активності студентів, – комплексному підході, який передбачає перехід від оцінки результату навчання за кількістю витраченої праці до оцінки результату основаному на цілісному наборі знань, індивідуального підходу у навчанні [1]. Для створення об'єктів з високими естетичними та художніми якостями, спеціальні художні дисципліни набувають пріоритетних значень. Створюючи нові форми середовищних та предметних композицій та застосовуючи нові методи візуалізації та технології проектування, дизайн завжди вирішує проблему гармонізації та створення естетично виразних форм.

Мистецтво для дизайну – джерело нових концепцій формоутворення, творчих технологій і способів образної виразності. Відбувається пошук оригінальних композиційних рішень по всіх напрямках та складових образної виразності, збагачення змістів за рахунок випадкових асоціативних зв'язків, які у свою чергу породжують нові уявлення.

Комп'ютерна графіка – інструмент для створення варіативних проектних рішень, с подальшим використанням отриманих способів виразності в проектуванні та всіх видах дизайн-творчості

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Дослідити та визначити складові проектування та технології творчого процесу для досягнення раціональної організації та результативності – головне завдання в пошуку нових методик візуалізації та трансформації зображень.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Дизайнерському мисленню за визначенням властивий інноваційний характер, оскільки одне із завдань дизайнера – через об'єкти свого проектування вносити у світ новизну, несподівані і сміливі конструктивно-естетичні рішення з оригінальним асоціативним, художнім, і культурним наповненням [2].

Творчий процес в цифровому контенті починається з введення в програмне забезпечення зображувальної інформації для створення нових якостей художньої виразності, графічних ілюзій, емоційного сприйняття. Поряд з традиційною зображувальною інформацією, малюнки з природи, артефакти, ілюстрації, тощо, застосовується фотографія, яка має конструктивно-створювальний потенціал. Фотомистецтво, як синтез наукової та художньої творчості, в руках дизайнера є одним з допоміжних, документуючих та формоутворювальних чинників трансформування та стилізації в основні базові елементи композиції, які формують змістовний та візуальний ряд дизайн-проекту.

Методи трансформації зображення можна поділити на три групи:

1. Метод трансформації фотозображень;
2. Метод комбінованих трансформацій;
3. Метод знакових трансформацій.

Метод трансформації фотозображень.

Фото документує реальність, або перетворює в джерело нових змістів і естетичних уподобань. Онтологічна сутність фотозображення складається з двох ступенів обробки реального зображення: першої та другої реальності. Саме в документуванні реальності виявляється «перша» реальність. «Друга» реальність створюється з конструктивно-творчого потенціалу фото, тісним зв'язком з усіма реальностями культурного універсуму [3].

Так, в навчальних вправах з композиції є дві основні теми – композиції на основі реальних об'єктів природи («перша реальність»): флора, фауна тощо. Та композиції на основі складених елементів «другої» реальності, формальна композиція. Якщо в першому варіанті композиція висловлює конкретне через конкретне, то в другому композиція позбавлена предметного змісту і на глядача здійснює емоційний вплив художня форма, елементи композиції (форма, лінії, плями, колір). Цей вид композиції важливий для студента-дизайнера, закони та морфологія дизайну будуються за законами саме формальної композиції.

Метод комбінованих трансформацій.

Редагування в цифровому контенті ілюстрації, артефактів, формальних образотворчих зображень, форм, текстур і фактур, шрифтів, відкривають можливості створення варіативного ряду оригінальних проектів, композицій, імітації живописних і графічних технік, аплікації, колажу, комбінування

рукотворного, «живого» малюнка з комп'ютерними технологіями. Набутий досвід надалі використовується в проектній та дизайн-графіці, декоративному мистецтві, фірмовому стилі, медіа-дизайні.

Метод знакових трансформацій.

У творчому процесі можуть бути залучені й несподівані елементи творчого стимулювання – абстрактні формоутворення програмних апаратних засобів. Це яскраві за формою формально-асоціативні знаки, з яких комбінаторним методом можна будувати будь-які композиційні структури в моді та дизайні.

Особливість цього методу в повній відмові від надихаючих природних і стильових аналогів побудови дизайн-об'єктів. Дизайнер створює об'єкти, керуючись своєю фантазією і філософією життя в концептуальному контексті, акцентуючи та підкреслюючи саме сучасну візуалізацію комп'ютерної графіки, відсутність аналогів в природі як в темі, так і у виконанні. Це те, що можна назвати технічним, проектним, дизайнерським комбінаторним відкриттям в простих знакових формах незвичної краси, доповненої універсальними побудовами. В дослідженні розглянуті основні етапи практичних дій: створення базових фотозображень для об'єктів дизайну, візуалізація та аналіз об'єкту, стилізація та трансформація, творчий аналіз та синтез зображення в композиційну побудову. Види композиційних побудов на площині для модельних рядів бувають однопланові, двопланові, фрагментарні та комбіновані.

Першочерговий етап досліджень це аналітична робота по вивченню архітектонічно-пластичних особливостей базових моделей фото, в яких наголос робиться на послідовному аналізі форми для подальшої стилізації та трансформації:

- морфологічній;
- пластичній;
- структурній особливості.

Перший етап досліджень, морфологічний, ґрунтується на вивченні конструктивних, архітектонічних, пластичних особливостей об'єкту. Конструктивне, аналітичне розуміння природної форми є початком формування дизайнерського мислення і перший поштовх дає діалог з натурним зображенням, необхідність з першоджерел здобувати знання і навички.

Другий етап досліджень, пластичний, спрямований на виявлення образу об'єкту в сприйнятті дизайнером і редагуванням фотозображень в необхідному стильовому рішенні – трансформації, стилізації та кольоровому рішенні.

Третій етап це проектування на основі введення фотозображень з подальшою обробкою в графічних редакторах, пошук нових формоутворень не втрачаючи функціональних і програмованих якостей і кольорових ефектів, роблячи акценти на естетиці технічної візуалізації. Програмні графічні можливості дозволяють показати фігуру в проектуванні модельних рядів, в русі, перехідних положеннях, в різних середовищних ситуаціях.

Трансформація фотозображення в образно-художню форму стає можливим, володіючи знаннями й практичними навичками спеціальних

дисциплін: рисунку, живопису, основ композиції, спрямованої трансформації та стилізації. Комп'ютерна графіка – синтез технологічних та професійних художніх знань в створенні сучасних графічних якостей в дизайн-проектванні.

Комплексне поєднання професійних художніх компетенцій з доскональним володінням знань цифрових технологій дадуть очікуваний результат.

ВИСНОВКИ

В дослідженні сформульовані головні напрями вирішення завдань цифрової візуалізації – окреслені значення, визначена роль і місце фотозображень в створенні нових якостей художньої виразності, висвітлено процес створення експериментального графічного ряду на базі першої та другої реальності. Виявлені та структурно поділені базові інформаційно-зображувальні матеріали та методи їх візуалізації, які створюють умови для розуміння, удосконалення та створення нових технологічних методів художньої виразності. Названі особливості методу знакових трансформацій, які мають асоціативно-абстрактну спрямованість і ознаки формальної композиції.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горобець С. М. Методичні підходи щодо навчання комп'ютерній графіці студентів ВНЗ засобами інформаційно-комунікаційних технологій. *Вісник державного університету ім. Івана Франка. Педагогічні науки*. Житомир, 2018. Вип. 1. С. 75–79.
2. Розенсон И. А. Основы теории и дизайна. СПб.: Питер, 2013. 256 с.
3. Легенький Ю. Г. Культурология изображения. Київ: ДАЛПУ, 1995. 410 с.

SMAZHENKO V., BATRAK V., SHAPOVAL A., ROZHIN N. DIGITAL TECHNOLOGIES IN THE FORMATION OF ARTISTIC TRAINING COURSE IN DESIGN

In this study, we overview three methods of visual transformation, its individual types and structural parts, with the focus on recommendation model for the practical training course. The possibilities of practical use and classification of the principles of the image transformation could help in two staged interpretation of natural and art objects. In this way design interpretation expand experimental way of obtaining new compositional, coloristic and figurative solutions. To justify creative process on a given topic, methodical stages of graphic operations outlined and execution of the formation of a figuratively visual series proposed.

Key words: *invention, art design, digital visualization, conceptualism, didactic value.*